

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quid faciendum in dubio de Dispensatione? Caput Undecimum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

fi sciret, nihil juvat; conditionalis enim voluntas nihil operatur.

3. Hinc nullo modo assentior Pontio, & aliisque putantibus Agrigentinum posse exequi prædictam dispensationem. Et ad paritatem, quam ipsi inducunt, ductam ex errore nominis personæ, quâdo constat de eius corpore, undè idem dicere contendunt de errore nominis Diœcesis, quando de ea constat, Respondeo, adesse disparitatem, quia, in errore nominis personæ, una est persona, quam in mente habet Pontifex, cui concedit dispensationem: At in errore Diœcesis duo sunt Ordinarii, nempe in exemplo nostro, Agrigentinus, in qua natus est supplicans, atque huic non dat commissionem Pontifex, & Catanensis; Et, neque huic, utpote non proprio Episcopo supplicantis, dictam commissionem ex Tridentino dare Pontifex intendit. Quamvis ergo hanc Pontii doctrinam aliqui probabilem appellant apud citatum Dianam; illis tamen ego acquiescere nequaquam possum.

4. Inquires. Quando Sponsus est unius Diœcesis, Sponsa vero alterius, explicanda ne est utriusque Diœcesis in petitione dispensationis?

Respondeo. Ita, ut nimirum Pontifex eligat Ordinarium, cui vult committere executionem dispensationis. Eligere tamen ipse solet Ordinarium Diœcesis Oratricis. Quando ergo Sanch. b dicit, sufficere expressionem Diœcesis alterutrius, intelligit (puto) secundum praxim antiquam, quam jam in desuetudinem abiisse, colligo ex praxi hodierna, qua semper exprimit, ut notat Conradus, e utramque.

5. Inquires, iterum. Ad quam pertinebit, dispensationem exequi, si vacante Ecclesia v. gr. Mazzariensi, proponatur à supplicante Pontifici, ut committat causam Episcopo viciniore, addatque idem supplicans, viciniorem esse Episcopum Cephaludensem, cum tamen te vera sit Agrigentinus. Pontifex autem annuat postulatis, dirigatque commissionem Episcopo Cephaludensi.

Respondeo. Bardi duo hic dicit. Primò, hunc casum esse similem, immo eundem, ac præcedentem hætenus à nobis explicatum. Secundò, pertinere ad Episcopum Agrigentinum, quare ipsum posse eam dispensationem exequi, quia est attendenda mens Pontificis, Tamburinus de Sacramentis.

qui verè vult committere talem delegationem Viciniori, idque esse probabilius.

6. Profectò, quoad hoc postèrius dictum, ipsi adhæreo; e apta enim est ejus ratio. At quoad prius, nequaquam. Puto enim casum esse diversum, nam in casu præsentis Patris Bardi, constat de corpore, ut ita loquat, Diœcesis, siquidem mens Pontificis est Viciniori potestatem conferre. Vicinior autem est solus Agrigentinus. Cum ergo viciniorem designat. Agrigentinum designat. Sed in casu præcedenti à nobis allato, non constat de Diœcesis corpore, nam Diœcesis, ubi natus est Orator, non est nec esse potest in mente Pontificis, cum ex una parte illam nesciat, & ex alia, possit ea esse, vel Messanensis, vel Catanensis, vel alia nec unquam solet Pontifex committere indeterminatè sic: Vicario ejus Diœcesis, in quo quis natus est.

Monitio ad sanandos prædictos errores.

7. Pro his, & similibus casibus præcedentibus ex errore, vel quando dubia existit impetratio dispensationis, adverte, eam sanari, id est, validam fieri per novas literas, seu nova relecta à Pontifice obtinenda, narrato tamen fideliter errore. Quæ novæ literæ vocantur Perinde Valere. Per illas enim vult Pontifex, ut literæ priores valeant, ac si error non inreperit. Et quidem hæc literæ facilius impetrantur, & sine nova compositione, nec cum multis expensis.

CAPUT XI.

Quid statuendum, siquid dabilis intercurret circa dispensationem Matrimonialem.

f Lib. 1. in Decal. c.

DE hac re latèegi fin libris Decal. ll. 13. §. 7. V. Iud te, hac occasione, ne prætereas, Dispensatio non esse dubiam, sed certo in validam dispensationem, si supplicans narret, se matrimonio ambigere v. gr. an copulam consummaverit cum sorore eius, quam ducere intendit, an g. Vorum castitatis emisit, an consanguinitate sit cum Sponsa conjunctus, & c.iple autem certo Castitatem voverit, copulam, consummaverit, consanguinitate sit affectus, & c. Ratio est manifesta, quia ejusmodi deceptio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

facit gratiam incognitam danti, atque adeo
idem involuntariam.

C A P U T XII.

Explicantur clausulæ Rescripti dispensationis pro foro externo.

1. **C**ommittere solet Pontifex, ut sæpius supra indicavimus, Ordinario supplicantium, hoc est Episcopo, vel ejus Vicario executionem dispensationis pro foro externo, idque per viam Darariæ: nam pro foro interno de occultis, committit, per viam Pœnitentiariæ, dictam executionem Confessario ejusdem supplicantis: Quoniam ergo in his commissionibus multa sunt, quæ declarationem exposcunt, earum singulas clausulas breviter explicabimus in hoc capite pro foro externo, in sequenti pro inter-

a Sanch. l. no quas latius habes apud Sanch. a & Conrad. 8. matr. d. radum. b

34. Et d.

35.

b Conrad.

in praxi disp. toto sere l. 7. c.

8.

§. I.

In prima clausula agitur de persona executoris.

1. **I**n prima hac clausula Benedictionem suam impertiens Pontifex Episcopo, vel ejus Vicario Generali, ipsis committit expeditionem causæ: id est, ut exequantur, & actu concedant dispensationem. Oritur autem statim prima dubitatio, cuiusnam ex ipsis.

An solus Episcopus, vel Vicarius solus, an uterque dispensationem exequi, valeat?

2. Quando ad utrumque diriguntur literæ, mandatumque in illis contentum sub disjunctione, hoc est, ad alterutrum illorum, com-

a Conrad. mittitur (quod tamen non esse in usu advertit Conrad. c) poterit dispensationem exequi disp. l. 7. c. alteruter ex nominatis, ad electionem supplicantis. Quando autem diriguntur ad Vicarium absolute, vel absolute ad Episcopum, Sanch. l. solus ille, ad quem diriguntur potestatem habet exequendi. Quamvis enim idem sit Tribunal Episcopi, & Vicarii, id tamen est in

illis, quæ jure ordinario competunt Episcopo, non in iis, quæ delegantur à Pontifice. Cum ergo nunc supponamus, dirigi mandatum ad Vicarium, non potest se ingerere Episcopus, nec contra.

Vicarius, relicto officio.

3. Secunda dubitatio. Si Vicarius Episcopi prædictus, dum Informationes instruit pro dispensationis executione, desinat esse Vicarius, vel, quia ipse idem creetur Episcopus ejusdem loci, vel, quia amoveatur ab officio, poteritne deinde perficere probationes, ac dispensationem concedere?

Respondeo. Quando commissio est realis, ut esse communiter solet, non poterit, potest, quando est personalis.

4. Sed quid est, & qua ratione cognoscetur realis sit, an personalis commissio?

Respondeo. Realis est, quando commissio fit alicui, non habito respectu ad personam, ejusque qualitatem, sed ad officium, quod gerit. Personalis, quando alicui fit, habito respectu ad personam. Quare, si aliunde colligi non potest intentio committentis, utere hac regula. Quoties in literis mandati nominatur solum dignitas, sic v. g. *Tibi Vicario committito, &c.* commissio est realis. Quoties vero nominatur persona v. g. sic *Tibi Petro committito*, est personalis.

5. Rectè igitur diximus, quando commissio est realis, nihil amplius posse Delegatum, deposito officio, quia is non habet amplius illud munus, cui connexa fuit commissio, posse autem, quando commissio est personalis, quia jam remanet eadem persona, cui commissio facta est.

Si commissio fiat personæ, & officio sic: *Tibi Petro Vicario, vel Tibi Vicario Petro* probabilius censet Sanch. f. commissio esse personalem. Sed hæc, & similia multa ad ejusmodi realem, vel personalem commissioem faciunt, vide latè apud eundem, aliosque.

Vicarius succedens.

7. Dubitatio tertia, Remoto, vel defuncto Vicario, cui commissio est à Pontifice executio, poteritne Vicarius in eodem officio succedens?

Respondeo. Si commissio sit realis, ut certè com-